

A Pécsi Harmadik Színház vendégjátéka

A vagina monológok Szegeden látható

Eve Ensler világsikerű darabjával, A vagina monológokkal vendégszerepel a Szegedi Ifjúsági Házban a Pécsi Harmadik Színház ma és holnap 19 órától. A botrányosan őszinte és szókimondó darab három főszerepét Dévényi Ildikó, Nyertes Zsuzsa és Xantus Barbara játssza.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Eve Ensler mehökkentő darabját, A vagina monológokat New Yorkban, Los Angelesben és Londonban olyan világsztárok vitték sikerre, mint Glenn Close, Whoopi Goldberg, Winona Ryder, Goldie Hawn, Susan Sarandon és Jane Fonda. „Nyelve őszinte és eredeti, a történetek lüktetően valódiak, igazi szereplőkkel, felismerhetően megtörtént események tapasztalatairól. Ensler figurái nők – fiatalok és öregek, feketék és fehérek, homo- és heteroszexuálisak, gazdagok és szegények. Történeteik nem véletlenül botrányosak: az élet maga botrányos” – írta egy New York-i kritikus Ensler darabjáról, ami két évvel ezelőtt Magyarországra is megérkezett. Budapesten Boszik Yvette, Fullajtár Andrea és Zarnóczy Gizella, a Pécsi Harmadik Színházban pedig Dévényi Ildikó, Nyertes Zsuzsa és Xantus Barbara főszereplésével mutatták be. Az utóbbi produkciót Moravetz Levente rendezte, ma és holnap este ezt láthatja a közönség a Szegedi Ifjúsági Házban.

– Olyan bizonytalan volt számunkra a premier, mintha szakadéka kellett volna ugranunk. Szerencsére nem lincseltek meg a nézők, hanem hihetetlen szeretetet kaptunk, és sokan megköszönték nekünk, hogy olyan dolgokra világítottunk rá, amikre korábban nem gondoltak – meséli az egyik főszereplő, Dévényi Ildikó pécsi színésznő. – Már olyan kijelentést is hallottam az egyik előadásunk után: ezentúl másként fogok bánni a feleségemmel. Azt szoktam mondani: ha annak köszönhetően, hogy látták ezt a darabot, egy nővel kevesebbet erőszakolnak meg a világon, már érdemes volt bemutatnunk. A legszörnyűbb monológot, egy boszniai nő megerőszakolásának hiteles történetét Xantus Barbara mondja el. Pécsen már ötven előadást tartottunk, eleinte a nézők még a darab címét sem merték kimondani, ezért inkább azt mondták, hogy melyik napra kérik a jegyet. Akadt, aki azt hitte: majd hömpölyögnek a cicik, és a színésznők meztelenül lépnek fel. Szó sincs erről, három estélyi ruhás nő mondja el tizenöt nő monológba sűrített életét, sorsát, amit az újságíró szerző, Eve Ensler megírt. Prostitúált és egyetemi professzornő, tizenéves fiatal lány és hetvenkét éves néni egyaránt szerepel a sorban. A nézők nagyokat nevetnek és sírnak, olyan ez a darab, mint gyönyöreivel, borzalmaival, szenvedéseivel és humorával együtt maga az élet.

Álcázta a gyilkosságot

Ma tárgyalja a Szegedi Ítéltábla annak a 35 éves szegedi férfinak az ügyét, aki veszekedés után megfojtotta barátját.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A szegedi F. Tibor letartóztatása előtt egy vendéglátóhelyet üzemeltetett. A férfi 2000-ben életársági kapcsolatba került B. Évával. Mivel sokat veszekedtek, B. Éva gyakran fenyegetőzött öngyilkossággal, sőt több alkalommal megpróbált végezni magával. F. Tibor és B. Éva 2002. április 30-án este ismét veszekedett, majd a nő elment otthonról. Később F. Tibor és barátja véletlenül összefutott a Kálvária téri ÖMV benzinkútnál. A nő szeretett volna kibékülni, bocsánatot kért barátjától, de ő elzavarta a lányt. Dulakodni kezdtek, F. Pofon vágta élettársát. A veszekedés után a férfi egy szórakozóhelyen nagy mennyiségű alkoholt fogyasztott, majd hajnalban hazament Remény utcai lakásába. B. Éva eközben elhatározta,

öngyilkos lesz. Taxival az E75-ös főútra vitette magát, de a taxisoőrnek sikerült lebeszélne szándékáról. Az elkeseredett nő nem mondott le tervéről. Egy barátjától inzulint kért, ami azonban hosszú lebomlású készítmény volt, ezért nagy mennyiségű tablettát vett be, levetkőzött és lefeküdt.

Amikor barátja hajnalban hazaért, ismét veszekedni kezdtek. A dulakodás hevében a férfi többször megütötte barátját, majd egy puha tárgyat borított a sértett fejére, s azzal nyakát hosszabb ideig leszorította. A nő behalt a bántalmazásba.

F. Tibor élettársának halála után elaludt, majd reggel értesítette a rendőrséget. A nyomozás idején végig tagadta, hogy ő ölte meg barátját. Megpróbálta elhitetni a nyomozókkal, hogy a nő öngyilkos lett.

A Csongrád Megyei Bíróság idén februárban emberölés miatt találta bűnösnek a férfit, akit ezért 8 év 6 hónap börtönrre ítélt. Az ügyet ma a Szegedi Ítéltábla tárgyalja.

A makói Presits György csak a rendszerváltás után mert előjönni

Évtizedek ólban és pincében

A szülői ház melléképületeiben bujkált egészen a rendszerváltásig a hatóságok elől a makói Presits György, aki most könyvet írt kálváriájából. A rejtőzködés időszakáért máig nem kapott kárpótlást, ám nem tartja elveszett időnek ezt a negyven évet.

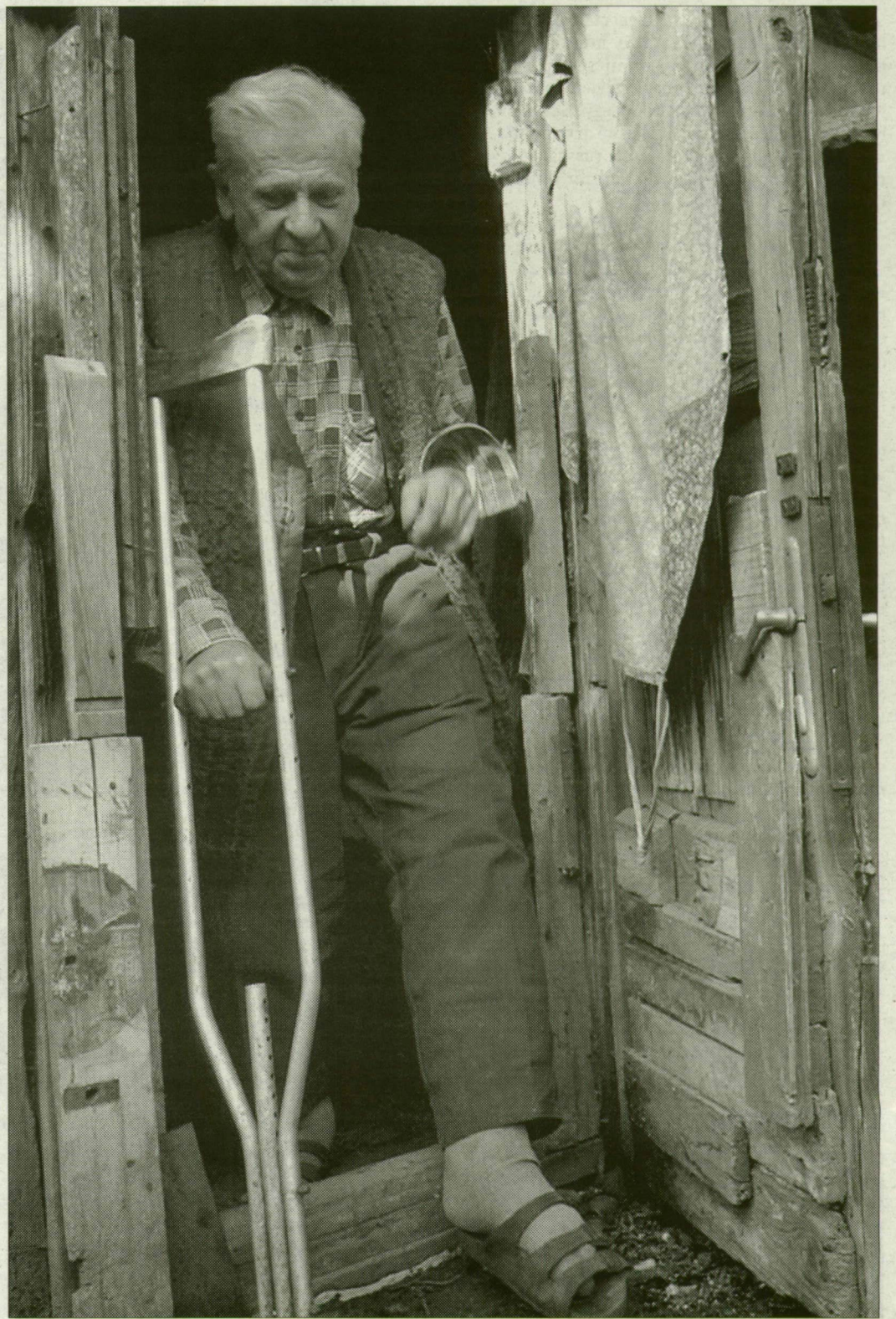
A makói Presits György különös története a negyvenes évek vége felé kezdődött. Akkoriban sokaknak segített Ausztriába szökni; maga is átment a határon, később többször visszatért, feleségét és gyermekeit is szeretete volna átvinni, ez az utolsó akció azonban balul sikerült. Mivel közben az államvédelmi hatóság – sikertelenül – arra próbálta kényszeríteni, hogy álljon a szolgálatába, a tiltott határátlépési kísérlet miatt rá kiszabott fél éves börtönbüntetést letelték a makói ávosok megüzenték neki: ha hazatér, agyonverik. Ő azonban nem mehetett máshová, tudta, hogy időközben megépült a műszaki zár az osztrák határon.

A kotárkában rejtőzött

Szabadulása után az éj leple alatt utazott haza Makóra. Pár napig Pipacs utcai házuknál bujkált, később a Vasút sori szülői háznál húzódott meg. Az államvédelmiek akkoriban az egész környéket átkutatták érte, hiába. Hét évig egy kotárka pincéjében élt, amiben még felegyenesedni sem tudott. Az öngyilkosság gondolata is megfordult a fejében. Később, tizennégy évet a kacsáolban töltött, itt viszont tüdőgyuladást kapott, ezért a padlásra költözött. Utolsó menhelye, egy udvari melléképület a hetvenes években épült. Közben feleségével megromlott a kapcsolata, holtá nyilvánította őt, mondván, hogy eltűnt, és újra férjhez ment. Előjönni csak tizennégy évvel ezelőtt mert rejtekhelyéről. Sokan meglepődtek: azt hitték, valahogy mégis külföldre szökött, esetleg meghalt. Az időt olvasással és írással töltötte – még az udvarra sem mert kimenni, a házat ugyanis folyamatosan figyelték. Ennivalót az édesanyja vitt neki, mint mondja, a kötő alatt.

A bibliát olvasta

Az Utam Krisztushoz című, háromszáz példányban megjelenő könyvben Presits György egyrészt ezt a történetet meséli el, másrészt azokat a közéleti, sorskérdéseket taglaló, olykor filozofikus hangvételű cikkeket, írásait teszi közzé, melyek a rejtőzködés éve alatt, illetve annak hatására születtek – némelyik egyébként újságok hasábjain is megjelent. Azt mondja, világleletében szocialista gondolkodású volt, ám a diktatúra, az elnyomás minden formáját

Presits György a kacsáolban is hosszú éveket töltött

Fotó: Schmidt Andrea

megveti. Amíg rejtőzködött, áttanulmányozta a bibliát. Legfőbb feladatának tartja a kereszténység egységéért felemelni a szavát. Azt mondja, a világ a végső csőd felé tart, amiből a kiutat csak Krisztus mutathatja meg. Mindezt különben nem csak bibliai olvasmányai alapján mondja: amíg bujkált, általában rendszeresen kapott jeleket az égictől – például azt is így tudta meg, mikor jöhet elő rejtekhelyéről.

Elmaradt kárpótlás

Presits György, miután előbújt, megpróbált a kényszerű illegáltságban töltött évek után valami-

féle kárpótlásért folyamodni, kérelmét azonban a hivatalok elutasították. Azt a választ kapta, hogy ilyesmire a kárpótlási törvény nem ad lehetőséget, még méltányosságból sem. Nyolcvanhárom esztendősen így igen szerény körülmények között, az egykor neki menedéket adó szülői házban él ma is, hűgával együtt. A rejtőzködés éveit ettől függetlenül nem tartja kárba vesztett időnek. Úgy fogalmaz: a negyven esztendő nyomot hagyott rajta, ám úgy érezte, feladatot teljesít. Mint mondja, felesküdt Krisztus ügyének, és úgy gondolja, a könyv megjelentet-

ével is ezt fogja szolgálni. A kötetet egyébként a makói nyomda nyomja, pár nap múlva kerül a boltokba, a kiadás költségeit hűga két kiskertjének eladásából teremteték elő. Azt sem tartja szerencsétlenségnek, hogy egy autó elütötte és combnyaktörést szenvedett – így legalább, minthogy nehezen mozog, még több idejét tölti írással és olvasással. Kiadásra két kötete vár még. Bár ma már nyugodtan lakhatna a szülői egykori palatetős házában, leginkább az utolsó magányos évek helyszínét, az udvari melléképületet kedveli.

SZABÓ IMRE

Másfél milliós befektetés után is zárva marad a pitvarosi mészárszék

Vágóhíd helyett gyökérmosó lesz?

Másfél millió forint nagy pénz ahhoz, hogy az ember kidobja az ablakon: a pitvarosi vágóhíd működtetője szeretné megkapni az önkormányzattól az épületet, amelyre ennyi pénzt költött. Hiába volt a befektetés, a mészárszék nem nyerte el a további működéséhez szükséges engedélyt. A vállalkozó a minisztériumban is fellebbezett a döntés ellen.

A tervező szerint mai áron számítva mintegy negyvenmillió forintos befektetésre lenne még szükség a pitvarosi vágóhídon ahhoz, hogy az üzem mindenképpen megfeleljen az uniós csatlakozás előtt életbe lépett jogszabályoknak. Ennyi pénze pedig nincs Lőrincz Lászlónak, aki

vállalkozóként működteti az önkormányzat tulajdonában álló vágóhidat, s a Pitvaros központjában lévő hentesüzletet. A vállalkozó, amikor a megyei állategészségügyi és élelmiszerellenőrző állomás főlátogatója a hiányzó felszerelések, helyiségek pótlására, mintegy másfélmillió forintot mozgósított, s elkezdte a munkát, amelynek az volt a célja, hogy az új törvényben előírt szigorú feltételeknek továbbra is megfeleljen az üzem. A hatóság rendszeresen ellenőrzött, s a felfüggesztő határozat érvényben maradt, mert néhány követelménynek nem tudott megfelelni az üzem. A vállalkozó fellebbezett a döntés ellen.

A történet – Lőrincz László

szemszögéből – szeptemberben ért véget. Az FVM-hez elküldött fellebbezés nyomán akkor ellenőrzött újra az állomásnak ugyanaz a munkatársa, s a végeredmény ugyanaz maradt. Sőt, időközben az is kiderült, hogy az a kábítóbox sem felel meg az előírásoknak, amelyet már most készítették el. A vállalkozó azt mondta, nem próbálkozik tovább. A főtéri hűsziget viszont továbbra is működik, igaz, most máshonnan hozzák ide a húst.

Dégi György, Pitvaros polgármestere is úgy látja, most már nincs más út, legfőképpen a bírósághoz fordulhatnának az engedély ügyében. De nem érdemes. Mint ahogyan negyvenmillió forintot sem lenne érdemes befektetni az üzembe, még akkor sem,

ha lenne itt ennyi pénz. Hiszen ez az összeg nem térülne meg belátható időn belül egy ilyen kicsi, kevés sertést vágó vállalkozásban. Sajnálja, hogy így történt, hiszen a község vágóhídjá mindegyre friss, jó minőségű, s megfelelően olcsó hússal látta el a falubelieket, ezt a három tulajdonságot pedig nehéz elvárni a megszervezettől.

Lőrincz László lapunknak elmondta, szeretne megegyezni az önkormányzattal, szeretné tulajdonba kapni a vágóhíd épületét. Ha már ennyit költött rá, legalább legyen az övé. Valamilyen célra – talán gyökérmosónak – később hasznosíthatná. A kérésről a képviselő-testületnek kell döntenie.

B. A.

A szegedi IKV akciója iránt sokan érdeklődnek

Egyelőre csak minőségi cserével oldható meg

A szegedi IKV Rt. kezdeményezése, miszerint panellakásokat vásárol meg, hogy a bérlakások állapotát erősítse, nagy érdeklődést váltott ki. Egyelőre csak cserével juthatnak ezekhez a bérlők.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Sokan érdeklődtek annak hírére, hogy ötven használt panellakást vásárolt a Szegedi Ingatlankezelő és Vagyongazdálkodó Rt., s már meg is kezdtek az önkormányzati tulajdonúvá lett ingatlanok bemutatását. Németh István, az IKV Rt. elnök-vezérigazgatója szerint valósággal égtek az ügyfélszolgálat telefonvonalai, ám

fontos gyorsan pontosítani: a most meghirdetett bérlakásokba csak minőségi cserével költözhetnek azok, akik már korábban is önkormányzati bérlésben laktak, és anyagi lehetőségeik megengedik, hogy nagyobb vagy komfortosabb otthonban éljenek.

Azoknak sem kell sokáig várniuk, akiknek még nincs saját lakásuk. Az IKV Rt. éppen a lakásmobilitás élenkítése céljából vásárolt lakásokat. Így a minőségi cserékkel megüresedő ingatlanokat kínálhatják föl a jelentkezőknek. A lakásokat fölújítva adják át a kiköltözők, s ezekre az ingatlanokra várhatóan jövő év elején pályázhatnak az érdeklődők.